

Załącznik do uchwały Nr .../.../2015
Rady Miejskiej Białogardu
z 2015 r.

PROJEKT

**MIEJSKA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2015 – 2024**



Białogard, dnia ... 2015 r.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY NR .../.../2015
RADY MIEJSKIEJ BIAŁOGARDU
z dnia 2015 r.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163) do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem o charakterze społecznym, opracowanym przy współudziale instytucji działających w obszarze pomocy społecznej.

Niniejszy dokument ma na celu określenie głównych problemów społecznych i wskazaniu możliwości ich rozwiązania, przez co może przyczynić się do poprawy sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Spis treści:

I.	Podstawa prawna	5
II.	Struktura demograficzna	6
III.	Diagnoza problemów społecznych w Białogardzie	8
	1. Pomoc społeczna	10
	2. Bezdomność	13
	3. Bezrobocie	13
	4. Niepełnosprawność	15
	5. Przemoc	16
	6. Trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	17
	7. Uzależnienia	20
IV.	Cele strategiczne	31
V.	Podsumowanie	46

I. Podstawa prawna

Zgodnie z zapisem w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163), Strategia powinna zawierać w szczególności diagnozę sytuacji społecznej, a także określać cele strategiczne, kierunki działania, sposób realizacji i wskaźniki.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne, do których należą:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163).
2. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, z późn. zm.).
3. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124, z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114).
5. Ustawa o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225, z późn. zm.).
6. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.).
7. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, z późn. zm.).
8. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.).

II. Charakterystyka miasta

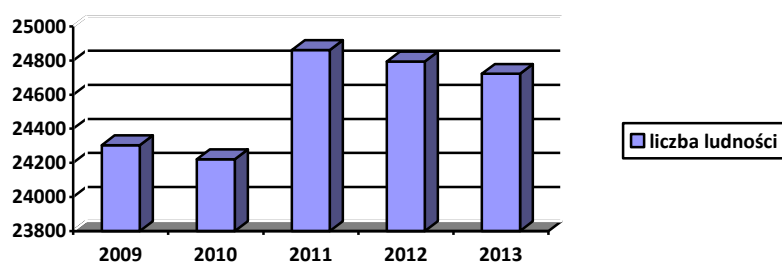
Białogard jest średniej wielkości miastem liczącym ponad 24 tys. mieszkańców, znajdującym się w województwie zachodniopomorskim w obszarze Równiny Białogardzkiej pomiędzy Pobrzeżem Słowińskim, a Pojezierzem Drawskim.

Tabela 1. Liczba ludności w poszczególnych latach

Rok	liczba ludności ogółem	liczba kobiet	liczba mężczyzn
2009	24 303	12 711	11 592
2010	24 227	12 676	11 551
2011	24 861	12 984	11 877
2012	24 794	12 948	11 846
2013	24 722	12 926	11 796

(źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie)

Wykres 1. Liczba ludności w poszczególnych latach (stan na 31 grudnia każdego roku)



Jak wynika z przedstawionych danych w 2011 r. nastąpił wzrost liczby ludności, przy przewadze liczby kobiet w stosunku do liczby mężczyzn. W 2012 r. zanotowano spadek liczby ludności i notuje się go co roku.

Wykres 2. Liczba kobiet w stosunku do liczby mężczyzn w poszczególnych latach

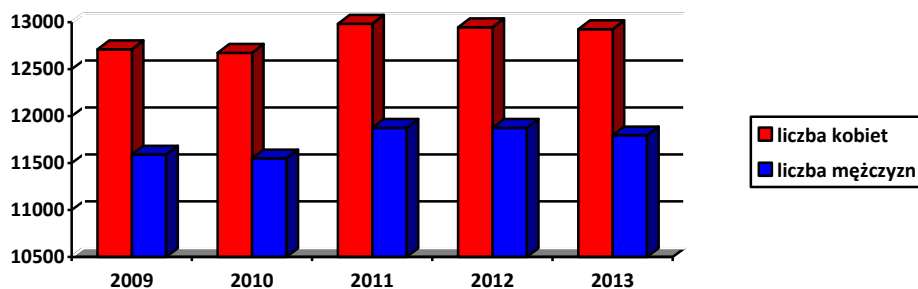
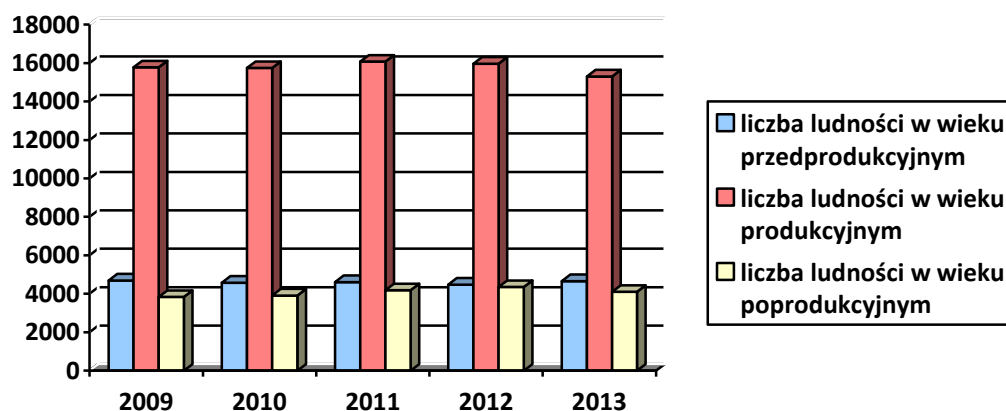


Tabela 2. Liczba ludności w poszczególnych latach w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym

wiek	2009	2010	2011	2012	2013
przedprodukcyjny	4692	4575	4610	4476	4657
produkcyjny	15780	15745	16072	15971	15304
poprodukcyjny	3831	3907	4179	4347	4104

(źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie)

Wykres 3 Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w poszczególnych latach



III. Diagnoza problemów społecznych w Białogardzie

Zgodnie z art. 2 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, *pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.*

W myśl ww. ustawy o pomocy społecznej udzielana jest osobom i rodzinom z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Najczęstszymi problemami społecznymi zauważalnymi na przełomie kilku ostatnich lat dotyczącymi mieszkańców jest m.in.: ubóstwo, bezrobocie oraz

niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Z powyższych informacji wynika, że najpoważniejszym powodem ubóstwa osób korzystających z pomocy społecznej jest nadal problem bezrobocia. Brak pracy oznacza spadek realnych dochodów rodziny, a tym samym brak możliwości zapewnienia odpowiedniego poziomu życia i codziennej egzystencji. Zasiłek dla osób bezrobotnych z Powiatowego Urzędu Pracy nie zaspokaja niezbędnych potrzeb życiowych członków rodziny, co staje się przyczyną poszukiwania innych możliwości uzupełnienia domowego budżetu.

Istotny problem społeczny stanowi młodzież pochodząca z rozbitych rodzin, a także z rodzin patologicznych, która czerpiąc negatywne wzorce, wykazuje niską frekwencję na zajęciach lekcyjnych. W rezultacie wiąże się to z niskim poziomem wykształcenia i brakiem kwalifikacji pożądanym na rynku pracy.

1. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna powszechnie rozumiana głównie jako wsparcie finansowe i rzeczowe, obecnie jest ukierunkowana na wszelkiego rodzaju działania, zmierzające poprzez pracę socjalną do przezwycięzania trudności określanych jako czasowe, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie jest jednostką organizacyjną Miasta realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej. Ośrodek udziela pomocy w postaci świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej, pomocy usługowej, pracy socjalnej i wsparcia środowiskowego.

Do zadań Ośrodka w Białogardzie w szczególności należy:

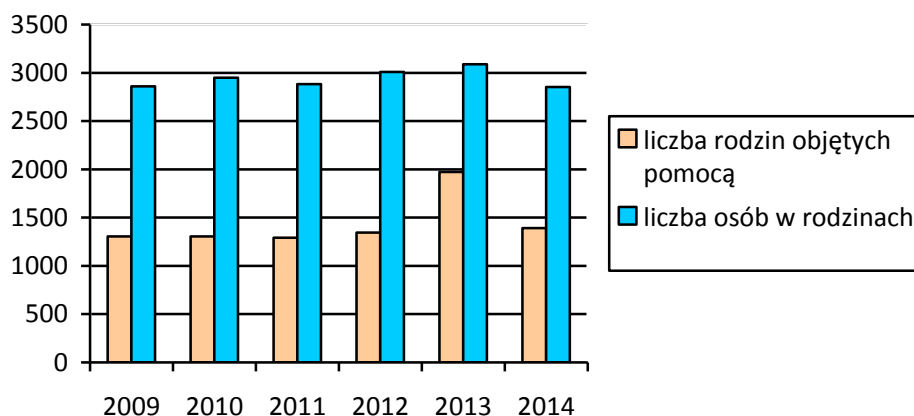
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela 3. Liczba osób i rodzin objęta pomocą oraz kwota udzielonych świadczeń poszczególnych latach

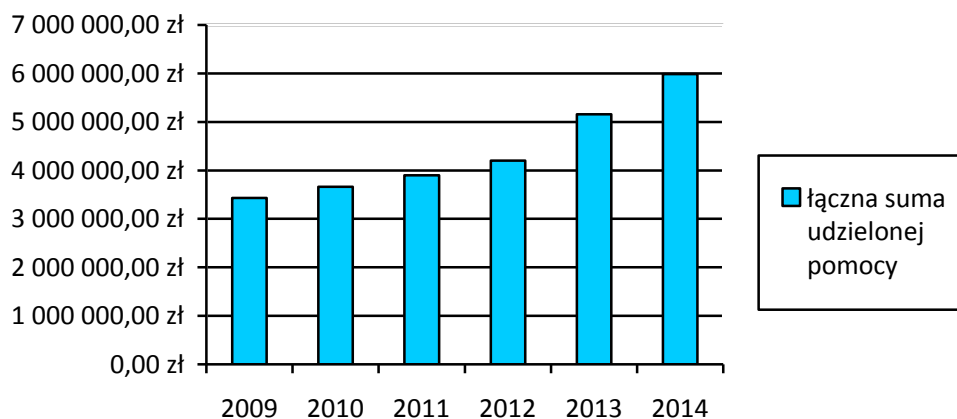
rok	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba osób w rodzinach	Suma udzielonej pomocy w zł
2009	1305	2858	3 431 677
2010	1306	2950	3 661 726
2011	1291	2883	3 901 470
2012	1346	3008	4 199 018
2013	1974	3088	5 153 730
2014	1393	2851	5 986 829

(źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie)

Wykres 4. Liczba rodzin objęta pomocą oraz liczba osób w rodzinach w poszczególnych latach



Wykres 5. Łączna suma udzielonej pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie w poszczególnych latach



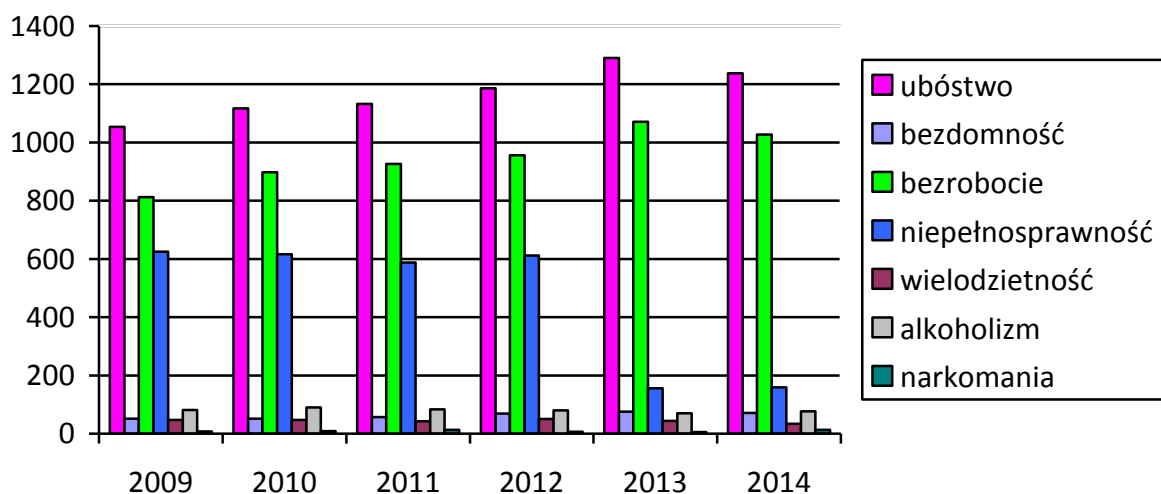
Na podstawie przedstawionych tabel możemy zauważyć niewielki wzrost osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W okresie 2009 – 2013 r. wzrost osób objętych pomocą społeczną wyniósł około 10 %.

Tabela 4. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z podziałem na rodzaj udzielonego wsparcia w poszczególnych latach

	rok					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ubóstwo	1054	1117	1132	1186	1290	1238
bezdomność	52	52	57	69	76	71
bezrobocie	812	898	926	956	1071	1027
niepełnosprawność	625	616	588	612	156	159
wielodzietność	47	47	43	50	44	34
alkoholizm	81	90	83	80	70	77
narkomania	8	9	13	7	6	13

(źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie)

Wykres 6. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z podziałem na rodzaj udzielonego wsparcia w poszczególnych latach



Zwiększający się wskaźnik bezrobocia staje się przyczyną pogłębiającego się ubóstwa w naszym społeczeństwie. Najwięcej osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej to osoby dotknięte ubóstwem.

2. Bezdomność

W ostatnich latach można zaobserwować rosnący problem bezdomności. Osoby bezdomne w okresie „ochronnym” znajdują schronienie w ogrzewalni prowadzonej przez Stowarzyszenie Chrześcijańska Misja Społeczna „Teen Challenge”, która powstała w grudniu 2012 r. poprzez uczestnictwo Miasta Białogard i Partnerów w projekcie „Cztery Kąty – Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności w Białogardzie”.

Bezdomności zależy od wielu powiązanych ze sobą czynników, a należą do nich między innymi uzależnienia, brak źródła utrzymania, brak wsparcia ze strony rodziny, przemoc, opuszczenie zakładu karnego i brak perspektyw na przyszłość.

3. Bezrobocie

Miasto Białogard charakteryzuje się wysokim bezrobociem, które jest jednym z podstawowych problemów miasta. Problem ten dotyka szczególnie młodzież i osoby powyżej 50 roku życia, a wynika z braku kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu czy też niechęci pracodawców do zatrudniania osób nieposiadających stażu pracy. Zbyt długi okres bez zatrudnienia utrudnia powrót na rynek pracy, gdyż taka osoba staje się mało interesująca dla potencjalnego pracodawcy, ze względu na brak kwalifikacji.

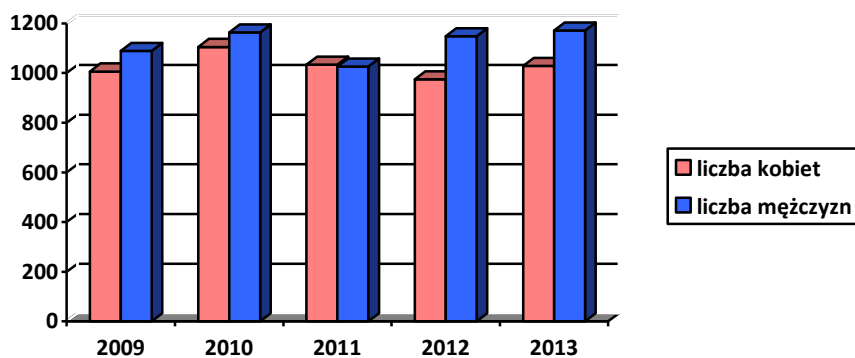
Problem ten powoduje, iż ludzie niemający pracy częściej korzystają ze świadczeń ośrodka pomocy społecznej.

Poniżej zostały przedstawione dane dotyczące liczby osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białogardzie.

Tabela 5. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych latach

	2009	2010	2011	2012	2013
kobiety	1006	1105	1034	975	1028
mężczyźni	1089	1164	1026	1148	1171
ogólna liczba osób	2095	2269	2060	2123	2199

(źródło: opracowanie Urząd Wojewódzki w Szczecinie).



Na podstawie powyższego wykresu można zaobserwować nieznaczny wzrost liczby osób bezrobotnych w ostatnich latach.

4. Niepełnosprawność

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Przy określeniu sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie miasta Białogard, posłużono się przeprowadzonym w 2011 r. Narodowym Spisem Powszechnym.

Tabela 6. Osoby niepełnosprawne według płci, województwa i powiatów w 2011 r.

Województwo Powiat	ogółem	mężczyźni	kobiety	miasta			wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
zachodniopomorskie	210 057	98 374	111 682	150 343	69 000	81 343	59 714	29 374	30 340
białogardzki	6 265	3 054	3 211	3 868	1 897	1 971	2 397	1 157	1 240

(źródło: <http://www.niepelnosprawni.gov.pl/niepelnosprawnosci-w-liczbach-/dane-demograficzne/informacje-i-dane-demograficzne/>)

Na terenie Białogardu zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej realizowane są poprzez uczestnictwo osób niepełnosprawnych w Warsztacie Terapii Zajęciowej „SZANSA”, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia na miarę jej indywidualnych możliwości.

Uczestnikami warsztatu są osoby niepełnosprawne umysłowo bądź fizycznie, które ukończyły 16 rok życia i mają orzeczoną niezdolność do wykonywania pracy. Osoby te są kwalifikowane do Warsztatu na podstawie wskazań do terapii zajęciowej, zawartych w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wydanym przez

odpowiedni organ i po uprzednim wydaniu decyzji przyznającej miejsce w Warsztacie.

Warsztat zapewnia warunki do pełnej realizacji programu rehabilitacji poprzez zajęcia organizowane w następujących pracowniach:

- gospodarstwa domowego,
- rękodzieła,
- wikliniarskiej,
- plastycznej,
- introligatorskiej,
- technik różnych.

Zajęcia rehabilitacyjne prowadzone są w oparciu o indywidualne programy rehabilitacji przygotowane odrębnie dla każdego uczestnika Warsztatu.

5. Przemoc

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białogardzie działa powołany zarządzeniem Burmistrza Białogardu, Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

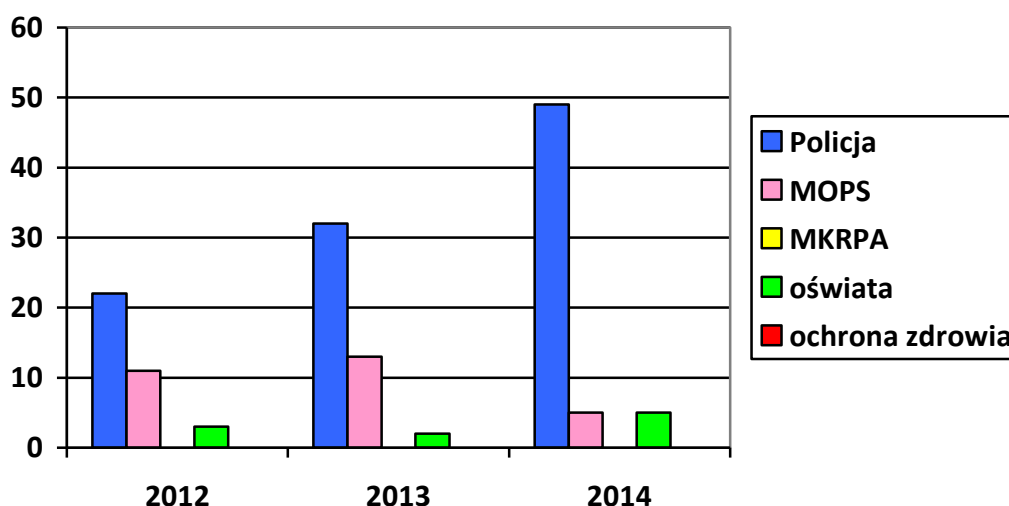
Zadania i forma realizacji przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikają z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która nakłada także obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar w rodzinie.

Osoby objęte pomocą w ramach procedury "Niebieskiej Karty" mają zapewnione wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego, a w uzasadnionych przypadkach również schronienie. Osoby stosujące przemoc są kierowane do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, natomiast w przypadku osób uzależnionych są podejmowane działania zmierzające do podjęcia leczenia odwykowego. Członkowie grup roboczych zespołu monitorują środowiska, pozostając w stałym kontakcie z osobami doświadczającymi przemocy i ją stosującymi, w celu udzielenia w razie potrzeby natychmiastowego wsparcia.

Tabela 7. liczba formularzy Niebieskiej karty A zgłoszonych przez jednostki do tego upoważnione

rok	liczba formularzy Niebieska karta A, które wpłynęły do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego	w tym zgłoszonych przez:					liczba zakończonych procedur NK	liczba procedur NK w trakcie realizacji
		Policję	MOPS	MKRPA	oświatę	ochronę zdrowia		
2012	36	22	11	0	3	0	17	31
2013	47	32	13	0	2	0	39	35
2014	57	49	5	0	5	0	20	42

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie)



6. Trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych

Podstawą do przezwyciężenia trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest wsparcie rodziny, które w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi zespół planowanych działań mających na celu przywrócić rodzinom zdolności do wypełniania tych funkcji.

Działania te są realizowane poprzez pracę asystenta rodziny, który realizuje swoje zadania przez:

- opracowanie i realizację planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny,
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- współpraca z instytucjami zaangażowanymi w pracę z rodziną.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, przeprowadzony zostaje rodzinny wywiad środowiskowy. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodzinę, asystent podejmuje pracę z rodziną.

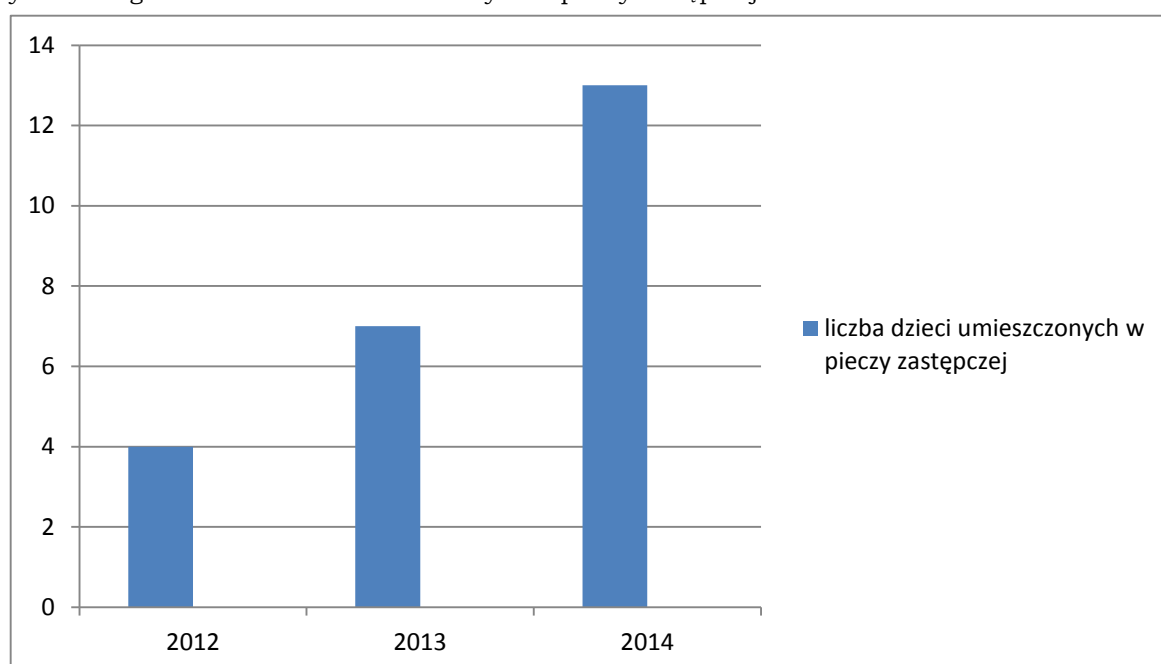
Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być jej udzielona. Asystent rodziny prowadzi z nią pracę za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując ją do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Tabela 8. Liczbę dzieci umieszczonych i przebywających w pieczy zastępczej

Liczba dzieci umieszczonych i przebywających w pieczy zastępczej						
	2012		2013		2014	
	Rodzina zastępcza	Forma instytucjonalna	Rodzina zastępcza	Forma instytucjonalna	Rodzina zastępcza	Forma instytucjonalna
umieszczone	3	1	5	2	3	10
łącznie	4		7		13	

(źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Białogard)

Wykres 7. Ogólna liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej



Z przedstawionego powyżej wykresu wyraźnie widać, iż ogólna liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na przestrzeni ostatnich lat wzrasta, co oznacza, że tylko niektóre z nich powróciły do domu rodzinnego.

7. Uzależnienia

Na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród młodzieży, a także danych z Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie wynika, iż uzależnienia stanowią istotny problem społeczny bez względu na wiek, płeć czy status społeczny. Znaczna liczba nastolatków spożywa napoje alkoholowe. W świadomości młodzieży panuje mylny pogląd, że sporadyczne i krótkotrwałe zażywanie narkotyków i spożywanie alkoholu nie prowadzi do uzależnienia i nie jest szkodliwe dla zdrowia. Należy łączyć działania wychowawcze i profilaktyczne, których celem jest propagowanie zdrowego stylu życia i objąć nimi również rodziny.

Zespół Doradczy ds. Przeciwdziałania Narkomanii w grudniu 2012 r. przeprowadził ankietę, dotyczącą problemu narkomanii wśród mieszkańców miasta Białogard. Pytania zastosowane w kwestionariuszu miały na celu uzyskanie informacji, w jakim stopniu młodzież jest zainteresowana środkami odurzającymi, jaki wpływ ma rodzina (również jej warunki materialne i mieszkaniowe) i środowisko rówieśnicze na podejmowane przez młodzież decyzje, oraz jaki jest stosunek badanych do osób już używających środki odurzające. Badani dostarczyli również odpowiedzi w kwestii określenia przyczyn i stopnia rozpowszechnienia narkotyków wśród młodzieży Białogardu. Wnioski z przeprowadzonego badania znajdują się w Raporcie z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2013 za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2012 r.

Zjawisko narkomanii stanowi poważny problem społeczny w Polsce. Dotyczy wszystkich grup społecznych, bez względu na wiek, wykształcenie i status społeczny. Znaczna liczba nastolatków spożywa różne napoje alkoholowe, najczęściej piwo i wino. W świadomości młodzieży panuje mylny pogląd, że sporadyczne i krótkotrwałe zażywanie narkotyków nie prowadzi do uzależnienia i nie jest szkodliwe dla zdrowia. Młodzież, będąc świadomym zagrożenia, jakie niesie zażywanie środków odurzających sięga po nie i jak twierdzi, robi to głównie z ciekawości. Marihuana jest najczęściej zażywanym narkotykiem wśród młodzieży.

Należy łączyć działania wychowawcze i profilaktyczne, których celem jest propagowanie zdrowego stylu życia i objąć nimi również rodziny.

Realizacja programów profilaktycznych dostosowanych do grup wiekowych i prowadzonych systematycznie wydaje się być istotnym elementem w rozwijaniu świadomości młodzieży w zakresie negatywnych skutków używania środków odurzających i spożywania alkoholu.

Zjawiska dysfunkcji społecznej jakimi są uzależnienie od alkoholu, uzależnienie od środków psychoaktywnych i współuzależnienie rozumiane jako przebywanie w długo trwającym stresie, są stale obserwowane i występują w populacji zamieszkującej Białogard.

Tabela 9 Liczba osób zarejestrowanych, zagrożonych narkomanią i uzależnionych od kilku środków psychoaktywnych, uczestniczą w zajęciach prowadzonych w Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie przy ulicy Krótkiej 1

rok	liczba osób uczestniczących w terapii	liczba osób, które ukończyły terapię
2010	15	12
2011	11	9
2012	13	10
2013	26	22
2014	37	31

(źródło: Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie)

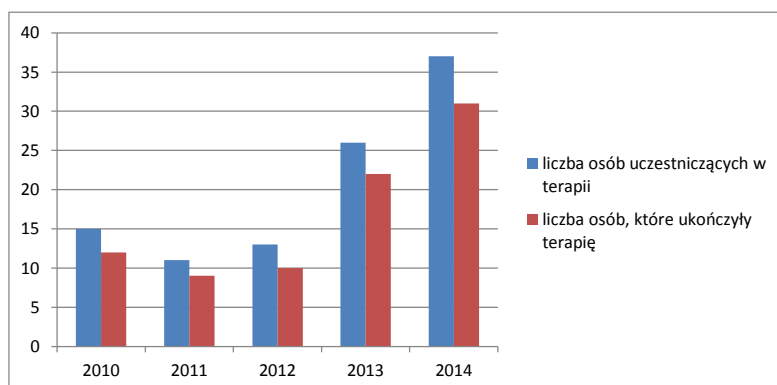


Tabela 10. Liczba osób zarejestrowanych, uzależnionych od alkoholu, uczestnicząca w zajęciach prowadzonych w Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie przy ulicy Krótkiej 1

rok	liczba osób uczestniczących w terapii	liczba osób, które ukończyły terapię
2010	413	171
2011	441	193
2012	391	160
2013	460	178
2014	439	180

(źródło: Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie)

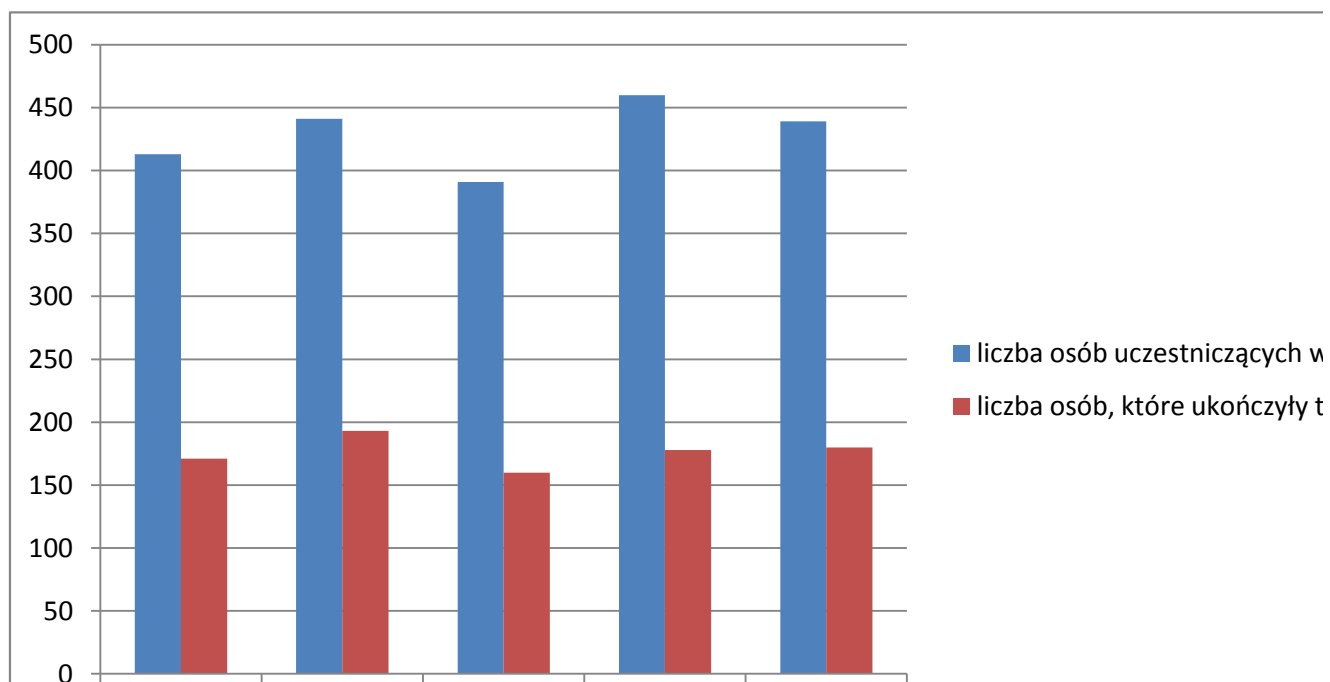
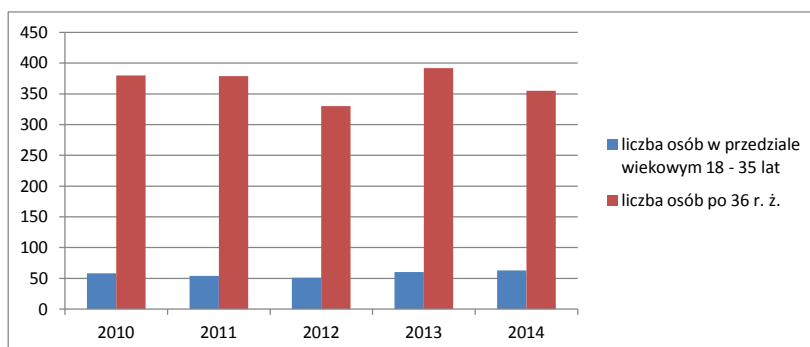


Tabela 11. Liczba osób **zarejestrowanych**, uzależnionych od alkoholu, uczestnicząca w zajęciach prowadzonych w Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie przy ulicy Krótkiej 1

rok	liczba osób w przedziale wiekowym 18 – 35 lat	liczba osób po 36 r. ż.
2010	58	380
2011	54	379
2012	51	330
2013	60	392
2014	63	355

(źródło: Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie)



Zjawisko uzależnienia od alkoholu jest leczone w Przychodni w Białogardzie i w latach 2010 – 2013 pod względem ilości rejestrowanych i leczonych osób utrzymuje się na poziomie od 360 osób w roku 2012 do 460 w roku 2013, osób zarejestrowanych po raz pierwszy od 61 w roku 2011 do 65 w roku 2012. Sytuacja związana ze zjawiskiem uzależnienia od alkoholu pod względem ilościowym jest stabilna. Zmieniła się natomiast pod względem jakościowym. Zwiększył się odsetek osób zagrożonych trwale zjawiskiem bezdomności i bezrobocia oraz odsetek osób korzystających z opieki społecznej. Osoby te stanowią około 30 % osób będących w terapii podstawowej.

Zagrożenie zjawiskiem narkomanii i politoksykomanii utrzymuje się, jeżeli chodzi o podejmowanie terapii na poziomie od 11 w roku 2011 do 26 w roku 2013 i ma tendencję wzrostową. Ma to związek z pojawianiem się coraz większej ilości substancji psychoaktywnych na rynku i przesuwaniem granicy wieku inicjacji narkotykowej. Istotnym czynnikiem jest coraz większa możliwość wymiany informacji za pośrednictwem mediów (Internet, portale społecznościowe).

Tabela 12. Liczba osób współuzależnionych i zagrożonych przemocą, uczestnicząca w zajęciach prowadzonych w Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie przy ulicy Krótkiej 1

rok	liczba osób uczestniczących w zajęciach terapeutycznych	liczba osób, które ukończyły terapię	liczba osób zarejestrowanych
2009	295	6	8
2010	430	10	11
2011	394	11	15
2012	248	5	6
2013	250	8	11
2014	343	12	17

(źródło: Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie)

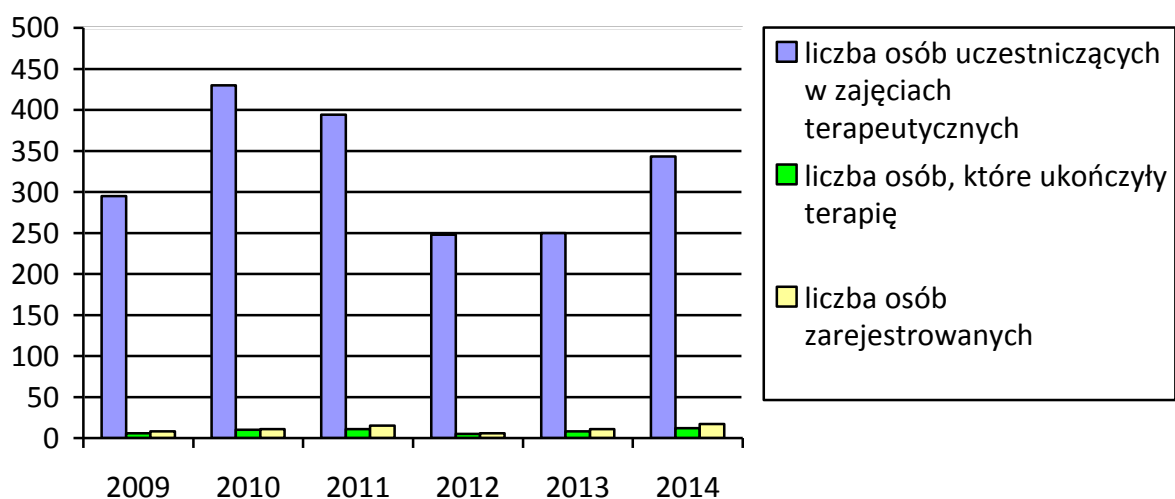
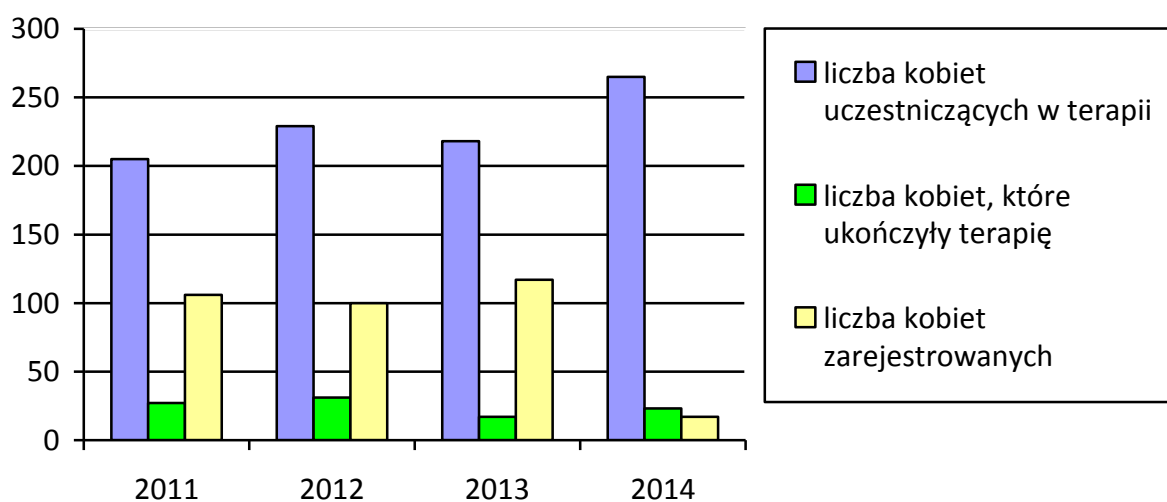


Tabela 13. Liczba kobiet uzależnionych uczestnicząca w zajęciach prowadzonych w Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie przy ulicy Krótkiej 1

rok	liczba kobiet uczestniczących w terapii	liczba osób, które ukończyły terapię	liczba kobiet zarejestrowanych
2011	205	27	106
2012	229	31	100
2013	218	17	117
2014	265	23	17

(źródło: Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białogardzie)



Stwierdza się, że opisywane zjawiska mieszczą się w średniej występujących w województwie zachodniopomorskim i nie wykazują znaczących wahań.

IV. CELE STRATEGICZNE

Cele strategiczne	Kierunki działania	Sposób realizacji	Wskaźniki realizacji działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację
<p>Wspieranie rodziny i pomoc w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej</p>	<p>1) wsparcie specjalistyczne;</p> <p>2) wsparcie rzeczowe i finansowe dla rodzin z problemami;</p> <p>3) współpraca z instytucjami zajmującymi się pracą z dzieckiem i rodziną.</p>	<p>1) wzmożenie pracy z rodzinami dotkniętymi bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych;</p> <p>2) działania opiekuńcze i specjalistyczne w placówce przeznaczonej dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka;</p> <p>3) zapewnienie opieki dzieciom</p>	<p>1) liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej objętych wsparciem asystenta rodziny;</p> <p>2) liczba dzieci i młodzieży objęta działaniami opiekuńczymi i specjalistycznymi;</p> <p>3) liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;</p>	<p>1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie;</p> <p>2) Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;</p> <p>3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;</p> <p>4) Centrum Wspierania Rodziny „Dom pod Świerkiem”;</p>

		<p>i młodzieży umieszczonym w pieczy zastępczej oraz pomoc rodzinie w przezwyciężaniu problemów życiowych stanowiących przyczynę umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;</p> <p>4) udzielanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie wsparcia z systemu pomocy społecznej</p>	<p>4) liczba dzieci, które powróciły do rodzinnego środowiska;</p> <p>5) liczba przyznanych świadczeń przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;</p> <p>6) liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach;</p> <p>7) liczba uczniów objęta pracą specjalistów.</p>	<p>5) Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnieni;</p> <p>6) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;</p> <p>7) jednostki oświatowe;</p> <p>8) organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione</p>
--	--	---	--	--

		<p>oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych;</p> <p>5) zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania wolnego czasu poprzez bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych;</p> <p>6) prowadzenie zajęć specjalistycznych dla uczniów na terenie szkoły oraz w instytucjach</p>		<p>w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.</p>
--	--	---	--	--

		zajmujących się pomocą rodzinie.		
Wsparcie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> 1) pomoc specjalistyczna; 2) wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych; 3) podniesienie świadomości społecznej; 4) podniesienie jakości świadczonych usług; 5) wykonywanie zadań wynikających 	<ul style="list-style-type: none"> 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych; 2) zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem uzależnień i przemocy w rodzinie wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego; 	<ul style="list-style-type: none"> 1) liczba udzielonych świadczeń w Poradni Uzależnień; 2) liczba przyznanych świadczeń przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; 3) liczba przeprowadzonych szkoleń przeznaczonych dla kadry pedagogicznej; 4) liczba rodzin objęta pracą Zespołu 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie; 2) Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; 3) Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i

	z miejskich programów.	<p>3) zapewnienie schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;</p> <p>4) organizacja akcji profilaktycznych;</p> <p>5) wzmożenie działań Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;</p> <p>6) systematyczne monitorowanie i diagnozowanie</p>	Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	<p>Współzależni;</p> <p>4) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;</p> <p>5) jednostki oświatowe;</p> <p>6) Komenda Powiatowe Policji.</p>
--	------------------------	--	---	--

		<p>problemu przemocy w rodzinie;</p> <p>7) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;</p> <p>8) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;</p>		
--	--	---	--	--

		<p>9) podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;</p> <p>10) ochrona osób doznających przemocy w rodzinie i wsparcie dla osób zagrożonych przemocą.</p>		
--	--	---	--	--

<p>Przeciwdziałanie bezdomności i zapobieganie jego skutkom</p>	<p>1) Indywidualny program wychodzenia z bezdomności; 2) wsparcie osób bezrobotnych; 3) pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością; 4) zapobieganie eksmisjom; 5) mieszkania treningowe.</p>	<p>1) opracowanie i pomoc w realizacji indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności; 2) udzielanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie wsparcia finansowego i rzeczowego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej;</p>	<p>1) liczba osób, które zrealizowały indywidualny program wychodzenia z bezdomności; 2) liczba osób, które usamodzielnily się po zrealizowanym programie; 3) liczba przyznanych świadczeń przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; 4) liczba mieszkań treningowych;</p>	<p>1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie; 2) Urząd Miasta Białogard; 3) organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie</p>
--	--	--	---	---

		<p>3) zwiększenie zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych;</p> <p>4) współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy osobom bezdomnym.</p>	<p>5) liczba nowych mieszkań komunalnych i socjalnych.</p>	
<p>Wspieranie osób niepełnosprawnych i osób starszych</p>	<p>1) zapewnienie właściwej opieki osobom starszym i niepełnosprawnym;</p> <p>2) utrzymanie osób</p>	<p>1) udzielanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie pomocy finansowej i rzeczowej;</p>	<p>1) liczba osób, którym przydzielono usługi opiekuńcze;</p> <p>2) liczba osób korzystających z ofert instytucji</p>	<p>1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie;</p> <p>2) Warsztat Terapii Zajęciowej SZANSA;</p>

	<p>starszych i niepełnosprawnych jak najdłużej w środowisku rodzinnym;</p> <p>3) aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.</p>	<p>2) zwiększenie dostępności do specjalistycznych usług opiekuńczych;</p> <p>3) promowanie aktywnego i zdrowego trybu życia;</p> <p>4) budowanie lokalnych sieci wsparcia;</p> <p>5) współpraca z instytucjami działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych;</p> <p>6) zapewnienie</p>	<p>działających w obszarze osób starszych i niepełnosprawnych;</p> <p>3) liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną.</p>	<p>3) organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p>
--	---	---	---	--

		całodobowej opieki w placówkach stacjonarnych.		
Wspieranie rodziny z problemem bezrobocia	<ul style="list-style-type: none"> 1) zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia; 2) reintegracja zawodowa i społeczna poprzez działalność Centrum Integracji Społecznej i spółdzielni socjalnych; 3) przeciwdziałanie negatywnym 	<ul style="list-style-type: none"> 1) kształcenie umiejętności zawodowych poprzez podwyższenie kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowanie; 2) kształcenie w kierunku nabywania wiedzy w zakresie rozpoczynania i prowadzenia 	<ul style="list-style-type: none"> 1) liczba osób, rozpoczynających Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego; 2) liczba osób, które ukończyły Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego; 3) liczba osób, które otrzymały zatrudnienie po 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie; 2) Centrum Integracji Społecznej; 3) organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w ustawie o działalności pożytku publicznego

	skutkom wynikającym z bezrobocia.	działalności gospodarczej; 3) tworzenie warunków do podejmowania ról społecznych i zawodowych osób długotrwale pozostających bez zatrudnienia.	ukończeniu Programu.	i o wolontariacie
Wspieranie jednostek oświatowych	1) podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej; 2) podnoszenie efektywności kształcenia w szkołach;	1) udział w projektach unijnych i ministerialnych; 2) dofinansowanie szkoleń i kursów dla kadry pedagogicznej.	1) liczba zrealizowanych przedsięwzięć; 2) liczba osób uczestniczących w realizowanych przedsięwzięciach.	1) Urząd Miasta Białogard; 2) organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w ustawie

	3) modernizacja jednostek oświatowych.			o pożytku publicznym i o wolontariacie.
Współpraca z organizacjami pozarządowymi	1) wsparcie finansowe działalności organizacji pozarządowych; 2) działalność informacyjna.	1) zlecenie realizacji zadań miasta organizacjom pozarządowym; 2) dofinansowanie zadań realizowanych z inicjatywy własnej organizacji; 3) informowanie organizacji o możliwości wzięcia udziału w projektach zewnętrznych;	1) liczba przeprowadzonych otwartych konkursów ofert realizacji zadania publicznego miasta; 2) liczba organizacji, które otrzymały dofinansowanie w trybie otwartego konkursu ofert oraz z ich własnej inicjatywy;	1) Urząd Miasta Białogard; 2) organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie.

		4) opracowanie i wdrożenie programów współpracy z organizacjami pozarządowymi.	3) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym.	
--	--	--	---	--

V. PODSUMOWANIE

Koordynatorem działań zawartych w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 – 2024 będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie przy współpracy komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Białogard oraz instytucji i organizacji pozarządowych, które swoimi działaniami statutowymi obejmują szeroko rozumianą pomoc społeczną.

Strategia stanowi dokument integrujący działania podmiotów służących rozwiązywaniu problemów społecznych i będzie realizowana ze szczególnym uwzględnieniem:

- *Miejskiego program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2015* (przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Białogardu Nr IV/12/2014 z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2015),
- *Miejskiego program przeciwdziałania narkomanii na lata 2014 – 2018* (przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Białogardu Nr XLVI/336/2013 z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie Miejskiego programu przeciwdziałania narkomanii na lata 2014 – 2018),
- *Miejskiego program wspierania rodziny na lata 2013 – 2015* (przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Białogardu Nr XXXVI/267/2013 z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie Miejskiego programu wspierania rodziny na lata 2013 - 2015),
- *Miejskiej Strategii rozwoju dla Miasta Białogard do roku 2030* (w trakcie przygotowania),
- *Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2015 – 2020 w Białogardzie* (w trakcie przygotowania).

Powyższe programy mogą być realizowane w okresach rocznych lub wieloletnich, w zależności od zapisów w ustawach regulujących ich przyjmowanie stosownymi uchwałami przez radę.